

СТАНОВИЩЕ

относно конкурс за „професор“ по научната специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“, обявен в ДВ бр. 99 от 21.11.2025 год. с кандидат доц. д-р Боряна Любчева Иванова, за целите на катедра „Икономика“, Аграрен университет – Пловдив,

от проф. д-р Димо Атанасов, област на висше образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“, определен съгласно Заповед № РД 16-133/26.01.2026 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури.

1. Кратко представяне на кандидата.

Боряна Иванова е родена през 1975 г. в София. Завършва СОУ в гр. Божурище през 1991 г. със засилено изучаване на математика, икономика, компютърно програмиране. Придобива професионална квалификация по бизнес и финанси от филиала на The College of North West London в Божурище през 1993 г. Между 1994 и 1999 г. учи Аграрна икономика в УНСС – София, от където се дипломира като Магистър. През 2007 г. защитава и докторска дисертация в УНСС и се дипломира в ОНС „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление“.

Професионалната ѝ реализация започва през 2001 г., когато печели конкурс за асистент в кат. „Икономика“, Аграрен университет – Пловдив. Боряна Иванова преминава през позициите асистент, старши асистент, главен асистент, а от 2012 г. е доцент. Преподава дисциплини от областта на Микроикономиката, Икономиката на труда, Електронната търговия, Икономиката на кооперациите и др. Тя има и сериозна административна ангажираност, като последователно от 2012 г. е директор на учебно-информационния център, от 2016 г. е зам.-Ректор по учебната дейност, а от 2024 г. е ректор на Аграрен университет – Пловдив. Това е признание за нейния професионален авторитет, лидерски качества и институционален принос. Научната ѝ дейност се характеризира с ясно изразен интердисциплинарен профил и устойчиво развитие във времето.

2. Общо описание на научната продукция.

Доц. д-р Боряна Иванова е представила справка за научните си трудове, чийто общ брой е 55, от тях:

- Публикации, свързани с докторската дисертация – 4 броя, които не подлежат на разглеждане;
- Публикации, свързани с придобиване на АД „доцент“ – 17 бр.

За изготвяне на становището са анализирани 31 научни труда:

- Хабилизационен труд – монография 1 бр.;

- Публикации в научни списания от Web of Science и SCOPUS 10 броя;
- Публикации в реферирани и рецензирани научни списания – 14 броя;
- Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 2 броя;
- Глави от колективна монография – 4 броя, от които 2 са публикувани в издания, индексирани във Web of Science;
- Учебници – 0 броя;
- Учебни ръководства – 0 броя.

Личното участие на Боряна Иванова в посочените 31 труда се илюстрира с факта, че 3 са самостоятелни, в 6 е първи, в 7 е втори, а в останалите 15 е трети и следващ автор. Това показва активен и водещ научен принос, както и устойчиво присъствие в колективни интердисциплинарни изследвания.

3. Преподавателска дейност.

Доц. Иванова има над 24 години преподавателски стаж. Тя обучава студенти в трите образователни степени – бакалавър, магистър и доктор. Дисциплините, които преподава са: Аграрна икономика, Микроикономика, Икономика на труда, Електронна търговия, Икономика на търговията, Икономико-математическо моделиране, Икономика на кооперациите, Институционална икономика и др.

Учебна заетост на кандидата.

Средногодишната преподавателска натовареност на доц. Иванова е около 716 часа. Преподавателската дейност се допълва с ръководството на 7 докторанти, от които 2 успешно защитили дисертационните си трудове. Освен това тя е извела успешно над 20 дипломанти, от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Публикувани учебни материали.

Доц. д-р Боряна Иванова е автор на един учебник, който обаче не е включен в представената справка за участие в настоящия конкурс и съответно не е предмет на анализ в рамките на настоящото становище.

Разработени учебни програми.

Кандидатът в конкурса има разработени учебни програми за всички извеждани от нея дисциплини, някои от които са на английски език. Освен това тя има активно участие в разработването на учебната документация на магистърските програми „Икономика и управление на европейското земеделие и селски райони“, „Био икономика“ и „Електронна търговия“. Тя е административен р-л на последната.

4. Научноизследователска дейност.

Научноизследователската дейност на доц. д-р Боряна Иванова се отличава с ясно изразена тематична последователност, интердисциплинарност и висока актуалност спрямо съвременните предизвикателства пред аграрния сектор, селските райони и устойчивото развитие. Публикациите ѝ могат да бъдат систематизирани в няколко основни и концептуално свързани научни области:

- Биоикономика и устойчиво използване на биоресурсите, с акцент върху ключовите сектори на биоикономиката, потенциала на биомасата и ролята на биоикономиката като двигател на устойчивото развитие;
- Устойчиво развитие на селските райони, стратегическото планиране и политиките за регионално развитие, както и социално-икономическите трансформации на селските общности;
- Икономика и управление на земеделието, обхващащи проблеми, свързани със земеделската земя, рентните отношения, транзакционните разходи и институционалните промени в аграрния сектор;
- Земеделски кооперации и институционална икономика, с фокус върху собствеността и управлението на кооперациите, нормативната рамка, публичните политики и приложението на новата институционална икономика;
- Климатични промени, рискове и адаптация, включващи анализ на въздействието на климатичните промени върху земеделието и селските райони, оценка на климатичните рискове, адаптационните стратегии и устойчивостта на аграрните системи;
- Екосистемни услуги, земеползване и урбанизация, с изследване на взаимодействията между урбанизацията и екосистемните услуги, въглеродното съхранение, климатичните ефекти и съществуващите компромиси и синергии;
- Енергийни кооперации и възобновяема енергия, разглеждащи икономическите и правните аспекти, ролята на кооперациите във ВЕИ сектора и пазарната и регулаторна рамка;
- Прецизно земеделие, иновации и дигитализация, насочени към възприятията на фермерите за внедряване на нови технологии и екологични решения;
- Аграрно образование и човешки капитал, с анализ на развитието им, предизвикателствата и перспективите пред тях и ролята им за трансформацията на аграрния сектор.

В своята съвкупност научните публикации на доц. д-р Боряна Иванова формират широк, интердисциплинарен и същевременно логически последователен научен профил, със силно изразен фокус върху биоикономиката, устойчивото земеделие, развитието на селските райони и климатичните промени.

Цитиране и рефериране на научната продукция

Доц. д-р Боряна Иванова е представила справка за **общо 109 цитирания**, отнасящи се до **14 нейни научни публикации**. Този показател е доказателство за научната значимост, актуалност и разпознаваемост на нейните изследвания, както и за факта, че получените научни резултати се използват и развиват от други изследователи в страната и чужбина.

Участие в научни проекти

Проектната дейност на доц. д-р Боряна Иванова е на високо професионално и организационно равнище. Тя е участвала в общо 26 проекта, от които:

- 3 образователни проекта;
- 16 изследователски проекта;
- 7 административни проекта.

По отношение на източниците на финансиране, 6 проекта са финансирани от Центъра за научни изследвания, трансфер на технологии и защита на интелектуалната собственост към Аграрен университет – Пловдив, 10 проекта са с международно финансиране и 10 проекта – с национално финансиране.

Активното участие на доц. д-р Иванова в национални и международни проекти, включително в ролята на ръководител и координатор, свидетелства за устойчиво научно развитие, висок проектен потенциал и значителен принос към изследователския и иновационния капацитет на Аграрен университет – Пловдив.

5. Забележки и препоръки.

Научната продукция обхваща няколко значими тематични линии, което демонстрира интердисциплинарност, но в същото време, липсва достатъчно ясно артикулирана доминираща научна специализация. Емпиричните анализи са фокусирани основно върху българския контекст, като липсват сериозни изследвания в международен план.

С оглед на богатата и тематично разнообразна научна продукция, в бъдеще би могло да се насърчи публикуването на обзорни изследвания, които да обобщават и концептуално свързват вече постигнатите научни резултати и по този начин да допринесат за още по-ясната им научна видимост. Освен това, може да се насърчи и по-широкото използване на сравнителни и транснационални аналитични подходи, които допълнително да подчертаят международната приложимост и научна разпознаваемост на изследванията.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, административната, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че доц. д-р Боряна Иванова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. Тя многократно надхвърля минималните национални изисквания за академичната длъжност „професор“. Общият брой точки, по отделните аспекти на наукометричната справка е 1164.

Това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по икономика при Аграрен университет – Пловдив да избере доц. д-р Боряна Любчева Иванова за „**професор**“ по научната специалност „**Икономика и управление (селско стопанство)**“ за целите на катедра Икономика, Аграрен университет – Пловдив.

Дата:.....
Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(проф. д-р Димо Атанасов)